

Onderwerp: Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 en Risicoanalyse verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024

Ons kenmerk: 2024-031314

Nummer.

Elst, 13 augustus 2024

AAN DE RAAD

1. Voorstel

De raad besluit:

1. De Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 vast te stellen;
2. De Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 in werking treedt de dag na bekendmaking;
3. De Nota verbonden partijen, vastgesteld op 5 februari 2013, in te trekken;
4. De Risicoanalyse verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 vast te stellen.

2. Inleiding

De Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 bevat de kaders voor het aangaan van en het omgaan met verbonden partijen en hoe de raad hierop grip kan houden. Verbonden partijen zijn publiek- of privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden van de gemeente met één of meer andere partijen, waarin de gemeente een financieel en een bestuurlijk belang heeft en daarmee een financieel en bestuurlijk risico loopt. Deze nota bevat instrumenten met betrekking tot informatievoorziening, verantwoording en sturing en overige instrumenten voor meer grip op verbonden partijen.

De gemeente Overbetuwe werkt in veel vormen samen met andere partijen in zogenaamde verbonden partijen. De redenen om samen te werken zijn om kosten te sparen (financiële efficiëntie) of om uitdagingen aan te gaan die we niet alleen kunnen oplossen (effectiviteit). In de afgelopen jaren is de noodzaak tot samenwerken met andere publieke en private instellingen steeds groter geworden, omdat de wereld om ons heen complexer en meer verweven wordt. De uitdagingen waar wij als lokale overheid voor staan overstijgen meer dan ooit de grenzen van de gemeente. De extra aandacht die de raad de afgelopen jaren heeft voor regionale samenwerking is hiermee goed te begrijpen. Daarbij is de raad op zoek naar manieren op om samenwerkingsverbanden van de gemeente zo goed mogelijk te kunnen sturen en beïnvloeden. Deze geactualiseerde nota geeft hiervoor handvaten en richtlijnen.

In de Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 wordt een algemeen kader gegeven hoe de gemeente Overbetuwe omgaat met verschillende samenwerkingsvormen, zoals bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en besloten vennootschappen. De nota richt zich op het besluit tot samenwerking en keuze uit verschillende vormen van samenwerking, de juiste omgang met verschillende verbonden partijen en de mogelijkheden tot sturing op verbonden partijen door de raad.

In het licht van de boven beschreven ontwikkelingen moeten ook deze kaders periodiek tegen het licht gehouden worden en geactualiseerd.

Deze algemene beleidskaders zijn echter sinds 2013, na vaststelling van de huidige nota verbonden partijen, niet meer gemoderniseerd. De verstreken tijd en de ontwikkelingen sindsdien, waaronder wijzigingen van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in 2015 en 2022, het rekenkamerrapport Grip van de raad op verbonden partijen van 27 oktober 2015, de in 2019 gestarte pilot met raadsrapporteurs welke inmiddels is omgezet in gangbare praktijk en de Evaluatie van verbonden partijen van 12 juli 2023 geven aanleiding tot actualisatie van de nota. De aanbevelingen die naar voren zijn gebracht uit de evaluatie zijn tijdens een politieke avond (RTGC) op 26 september 2023 met de raad besproken. Op 6 december 2023 heeft met een raadsafvaardiging en in afstemming met de auditcommissie nader overleg plaatsgevonden, wat heeft geresulteerd in aanpassing van o.a. criteria voor de risico-indeling van de verbonden partijen en de daarbij behorende governance. De geactualiseerde Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 heeft tot doel om afspraken rondom samenwerking vast te leggen en de actieve betrokkenheid van de raad en daarmee de democratische legitimiteit van regionale samenwerking te vergroten.

Deze nota biedt een leidraad voor zowel het gemeentebestuur als de ambtelijke organisatie bij het opzetten en monitoren van een samenwerkingsverband.

3. Doel en beoogd effect

Het doel van de nota is het geven van kaders en richtlijnen in de relatie met verbonden partijen en de wijze waarop gemeente Overbetuwe de sturingsrelatie met en risicobeheersing bij deze partijen vormgeeft.

4. Argumenten

1.1 De nota behoeft wegens diverse ontwikkelingen actualisatie.

De nota is verouderd door wijziging van regelgeving. Daarnaast zijn er diverse aanbevelingen gedaan tot aanpassing van de nota door de Rekenkamer in het rapport Grip van de raad op verbonden partijen van 27 oktober 2015. Ook zijn naar aanleiding van de evaluatie verbonden partijen van 12 juli 2023 aanbevelingen voor aanpassing van de nota naar voren gekomen. Deze zijn besproken tijdens een politieke avond (RTGC) van 26 september 2024 en met een raadsafvaardiging en in afstemming met de auditcommissie op 6 december 2023

1.2 De raad heeft behoefte aan grip op verbonden partijen om de democratische legitimiteit van regionale samenwerking te vergroten

De nieuwe nota biedt handvaten en instrumenten om hieraan uitvoering te geven.

4.1 De nieuwe nota werkt met een indeling in risicoprofielen van de verbonden partijen.

De risicoanalyse wordt jaarlijks uitgevoerd en vastgesteld door de raad.

5. Kanttekeningen en risico's

Er zijn geen kanttekeningen.

6. Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

7. Duurzaamheid

Duurzaamheid speelt bij dit voorstel geen rol.

8. Vervolg

De Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 biedt het strategisch kader voor de omgang met verbonden partijen. De nota is daarmee niet aan een bepaalde geldigheidsduur verbonden. Ze houdt haar geldigheid zolang er geen nieuwe strategische nota is vastgesteld. Dit laat onverlet dat als het gaat om uitvoering, c.q. evaluatie van de prestaties van verbonden partijen en de impact voor Overbetuwe, er diverse acties mogelijk zijn, al naar gelang de (bestuurlijke) behoefte: uitvoeringsnota's, evaluatie van een specifieke verbintenis of hanteren van het afwegingskader als er overwogen wordt een nieuwe verbintenis aan te gaan. De nota zal voor het eerst worden geëvalueerd in het eerste kwartaal van 2026, vóór de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026. Vervolgens zal de nota vierjaarlijks worden geëvalueerd en zonodig aangepast.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris

N.M.P. van Hooy

R.P. Hoytink-Roubos

9. Relevante stukken

1. Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024
2. Risicoanalyse verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024
3. Nota verbonden partijen vastgesteld op 5 februari 2013
4. Rekenkamerrapport Grip van de raad op verbonden partijen d.d. 27 oktober 2015
5. Raadsbesluit instemmen pilot raadsrapporteurschap d.d. 2 april 2019
6. Gespreksnotitie Evaluatie verbonden partijen t.b.v. RTGC 26 september 2023
7. Evaluatie verbonden partijen d.d. 12 juli 2023 met:
 1. Bijlage 1 Overzicht vertegenwoordigers verbonden partijen
 2. Bijlage 2 Indeling Categorie A of B
 3. Bijlage 3 Evaluatiedocument format
 4. Bijlage 4 Evaluatiedocument per verbonden partij
8. Actueel overzicht verbonden partijen 2024
9. Concept-Raadsbesluit Nota verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024 en Risicoanalyse verbonden partijen gemeente Overbetuwe 2024

Portefeuillehouder: Burgemeester Patricia Hoytink-Roubos

De behandelend ambtenaar is Sonja van Oeveren. Technische vragen dienen uiterlijk donderdagmorgen om 08:00 uur voor de betreffende politieke avond te worden gesteld via griffie@overbetuwe.nl